

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Svar på begäran om yttrande över promemorian Förslag om mål för trygg energiförsörjning

Er beteckning: KN2026/01473

Sammanfattning och övergripande synpunkter

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget om nytt mål för trygg energiförsörjning. Det är positivt med ett mål som visar riktningen för energisystemet i förhållande till vår beredskap.

Det är viktigt att det finns konkreta mått och länsstyrelsen stödjer därför att Energimyndigheten tar fram indikatorer så att målet kan följas över tid.

Målet behöver kompletteras med ett förtydligande vad ett motståndskraftigt och uthålligt energisystem innebär. Länsstyrelsen föreslår att det ges i uppdrag till relevanta aktörer att definiera dessa begrepp, förslagsvis Energimyndigheten, Myndigheten för civilt försvar och Försvarsmakten.

Insatser för trygg energiförsörjning behöver bidra till den omställning av energisystemet som sker idag, bort från beroende av fossila bränslen och ökat internationellt beroende till ökad elektrifiering och självförsörjning. Arbetet med trygg energiförsörjning behöver nyttja de förmågor som byggs upp i omställningen av energisystemet så att dessa förmågor blir möjliga att använda även i händelse av kris eller krig.

Övriga synpunkter

Energiplanering

I konsekvensanalysen lyfts att målområdet ska lyftas tidigt i planeringen för att kunna integreras kostnadseffektivt. Samtidigt lyfts vikten av snabba processer. Länsstyrelsen bekräftar vikten av att frågorna ska in tidigt i planeringsprocesserna.

I detta sammanhang vill Länsstyrelsen även framföra att:

- Det är viktigt att målet styr mot ett diversifierat energisystem med minskad användning av fossil energi för att minska Sveriges och Europas beroenden av utländska leverantörskedjor samt skapa ett tryggt energisystem.
- Det är av vikt att Försvarsmakten ges förutsättningar och uppdrag att vara delaktiga i samhällsplanering av elförsörjning.
- Betydelsen av kommunal energiplanering bör omnämnas i sammanhanget.

Energieffektivisering

Energieffektivisering är också centralt och bör ingå i målet. Länsstyrelsen föreslår därför att målet kompletteras med energieffektivisering för att uppnå trygg energiförsörjning och som ett verktyg för att stärka elanvändarnas förmåga att hantera störningar. För elanvändarnas förmåga att hantera störningar i energitillförsel är det viktigt att användarna har kunskap om sin egen energianvändning under normalläge.

Risker

I avsnitt 2 och 3 nämns risker för väderrelaterade störningar och aktörsdrivna störningar. Här vill länsstyrelsen påtala att underhållsskulder och äldre kraftverk också utgör en risk för den långsiktiga el- och värmeförsörjningen.

Planering

I avsnitt 2 nämns tre månader som dimensionerande för att kunna möta och hantera ett krig. Här föreslår länsstyrelsen att arbetet med måluppfyllnad harmoniseras med övriga totalförsvarsinriktningar där 2 veckors självförsörjning och 3 månaders uthållighet med basleveranser nämns. Detta förslag hänger även samman med vårt förslag ovan om uppdrag till relevanta aktörer att definiera begreppen motståndskraftigt och uthålligt energisystem.

Länsstyrelsen ser vidare ett behov av att efterföljande arbete och planering tar vid efter att målet är antaget, där bland annat roller och ansvar för olika aktörer förtydligas. Länsstyrelsen instämmer i behovet av förberedelser för prioritering, ransonering och annan reglering av energi, som komplement till Styrel.

De som medverkat i beslutet

Beslut i detta yttrande har fattats av länsrådet Johan Löwenadler Davidsson med klimat- och energistrateg Annika Pers Gustafsson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschefen Emma Willaredt, enhetschefen Catarina Kristensson och beredskapshandläggare Erik Isaksson medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.